

Olimpiada de Istorie
Faza națională (Piatra-Neamț): Aprilie 2025
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Cu totul altfel au acționat democrații. Aceștia au considerat că săracii trebuie să aibă aceleași drepturi ca și cetățenii cu stare. Deși pentru a ocupa la Atena funcții obștești nimeni nu a trebuit să fie neapărat un om bogat, săracii nu au putut să se îndeletnicească cu activitatea de stat. Ei au fost nevoiți să muncească tot timpul, pentru a se putea hrăni atât pe ei, cât și familia lor. La propunerea lui Pericle, s-a instituit o plată pentru îndeplinirea obligațiilor de stat (...). În plus, pe teritoriul statelor care au făcut parte din Liga ateniiană au fost înființate colonii ateniene, în care fiecare ateniian a putut să capete un lot de pământ. Prin aceste colonii au fost dintr-o dată rezolvate două probleme: s-au creat garnizoane dincolo de hotarele Aticii și s-a ameliorat situația poporului simplu.”

(Plutarh, *Oameni iluștri ai Greciei Antice*)

B. „Puterea efectivă a acestor basilei trebuie că a fost considerabilă, dacă ne gândim la eforturile economice pe care comunitățile supuse au trebuit să le depună. (...) Un rege victorios, Dromihete, a fost pus în situația de a-și convinge poporul în privința sorții captivilor macedoneni, luând hotărârile politice cu încuviințarea mulțimii (Diodor din Sicilia: prin mulțime înțelegem numai partea activă militar, cea care a înfruntat primejdiile războiului, și nu poporul de rând). Pe aceste baze s-a asigurat pentru câteva secole dinamica întregii structuri sociale getice. (...) Societatea getică s-a epuizat și începând cu mijlocul secolului III î.Hr. civilizația a intrat într-un recul prelungit. (...) Multe așezări au fost distruse, unele zone depopulate, însă cursul evenimentelor a luat o altă turnură, căci valul celtic a fost oprit de greci, dar răul a fost făcut. Principala consecință a fost că legăturile tradiționale cu Grecia și mai ales Macedonia au fost tăiate. Lumea getică s-a trezit singură și în pragul colapsului.”

(Cătălin Borangic, articolul *Traci, geți, daci, geto-daci*)

C. „Șansa ateniienilor a fost de a găsi în Clistene (...) omul care a știut să înțeleagă că cetatea nu va putea reveni la instituțiile trecutului și la privilegiile de castă care nu au făcut altceva decât să ridice împotriva nobilimii celelalte clase ale populației. (...) De aceea (...) el a creat o nouă împărțire a cetățenilor. (...) Fiecare a fost, deci, cunoscut nu numai ca membru al unei familii, cu toate consecințele pe care le-a implicat distincția dintre familii nobile și nenobile, dar și ca locuitor al unui sat ori cartier al Atenei, egal din punct de vedere juridic cu ceilalți cetățeni. Aparent nesemnificativă, această reformă a pus, de fapt, bazele democrației ateniene. (...) Încă nu a fost democrație totală, așa cum a functionat ea cincizeci de ani mai târziu, căci încă s-au ales arhonți făcând parte din primele două clase de cetățeni. Dar puterea de a legifera a fost în mâinile întregului popor, deja stăpân al ecclesiei (Adunarea poporului) și căruia i-a fost recunoscut accesul în bule, Consiliul celor 500, recrutat dintre toți ateniienii, câte 50 din fiecare trib.”

(Serge Bernstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa A, două caracteristici ale democrației. 4 puncte
2. Menționați, din sursa B, două trăsături ale lumii getice. 4 puncte
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa C, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
4. Prezentați o caracteristică a modelului de educație din spațiul la care se referă sursele A și C. 5 puncte
5. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la evoluția Regatului dac, în afara celor la care se referă sursa B. 10 puncte
6. Prezentați o asemănare și o deosebire dintre organizarea instituțională a Republicii Romane în secolul I î.Hr., respectiv a Imperiului Roman în secolul al III-lea d.Hr. 10 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **Europa în secolele V-XIV**, având în vedere:

- menționarea a două cauze și a două consecințe ale formării popoarelor medievale din spațiul european;
- precizarea unui fapt istoric referitor la evoluția Imperiului Bizantin în secolele VII-XI și prezentarea a două consecințe ale acestuia;
- explicarea rolului unei personalități politice în cadrul Sfântului Imperiu Romano-German din secolele X-XI;
- prezentarea a două asemănări și a unei deosebiri dintre întemeierea Moldovei și a Țării Românești.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT